गाउँसभाका सभाध्यक्ष ज्यू,
तथा सदस्य ज्यूहरु,

नेपालको संविधानले संघीय शासन व्यवस्था अर्न्तगत राज्य शक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले गर्नेगरि तिनवटै तहको एकल तथा साझा अधिकार किटान गरेको छ । तिनवटै तहका सरकारले संविधान र कानूनको सिमा भित्र रहि स्वतन्त्र रुपमा अधिकारको प्रयोग गर्ने अवसर पाएका छन ।

स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय तहमा विधायीकि कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालनका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधीहरुको बहाली संगै संविधानमा व्यवस्था भएको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र संघीयताको कार्यान्वयन गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्नुपर्ने अभिभार हामी जनप्रतिनिधि उपर आएको छ । लोकतान्त्रिक, समावेशी, जवाफदेही र प्रभावकारी स्थानीय शासनको अनुभुती जनतालाई गराउने दायित्व जनप्रतिनिधिमा रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,
स्थानीय तहको निर्वाचन मार्फत जनप्रतिनिधिहरुले स्थानीय तह सम्हालेको एक वर्ष पुगेको अवसरमा धुर्कोट गाउँपालिकाको समृद्धि र विकासका लागि आय व्यय समेटिएको बजेटको दस्तावेज उपाध्यक्षको हैसिएतले यस सम्मानित सभामा पेश गर्न पाउदा अत्यन्त गौरवान्वित भएकोछु ।

यस महत्वपूर्ण अवसरमा राजनैतिक परिवर्तन र स्थायीत्वका लागि आफ्नो जिवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

उत्पादन गरौ, आत्मनिर्भर बनौ, समृद्ध धुर्कोट हामी मिली बनाऔं भन्ने दिर्घकालीन उद्देश्य अनुरुप आर्थिक समाजिक विकासको मौलिक ढाँचामा धुर्कोट गाउपालिका अगाडी बढिरहेकोछ । यसै अनुरुप हामीले जनप्रतिनिधि भई स्थानीय तहमा जिम्मेवारी लिईरहेको अवस्थामा जनताको हामी प्रति उच्च अपेक्षा रहनु स्वभाविक हो । यद्यपि सिमित स्थानीय श्रोत साधनमा धुर्कोटका जनताहरुका अधिकतम आकांक्षाहरुलाई सम्बोधन गर्नुपर्ने चुनौती हामी माझ रहेको छ । धुर्कोट गाउँपालिका भित्रका सबै क्षेत्र, वर्ग र समुदायका महत्वपूर्ण आवश्यकताहरुलाई उपलब्ध सिमित श्रोत र साधनले सामाजिक न्यायका साथै जनताहरुको जिवनस्तर वृद्धि र आत्म निर्भर बनाउने मान्यताका साथ यो बजेट तर्जुमा गरिएको व्यहोरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहान्छु ।

बजेट तर्जुमाका क्रममा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, धुर्कोट गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमका साथै सभाका सदस्य ज्यूहरुले दिनुभएको उल्लेखनीय सुझावहरुलाई मार्ग दर्शनको रुपमा लिएको छु ।

राजनैतिक दलहरु, संघसंस्था, धुर्कोट गाउँपालिका राष्ट्र सेवक कर्मचारी वर्ग, नागरिक समाज, बुद्धिजिवी, पत्रकार र धुर्कोट गाउँपालिकाका आदरणीय बुबा आमा, दिदी बहीनी र दाजुभाईहरुबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावहरुलाई समेत आधार मानेर निर्माण भएको व्यहोरा सम्मानित सभामा राख्न चाहान्छु । यसको अलवा संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्ग दर्शन, स्थानीय आर्थिक अवस्था र आन्तरीक आयको अवस्था समेतको आधारमा रहि बजेट निर्माण गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,
अब म धुर्कोट गाउँपालिको चालु आर्थिक वर्षको प्रगति बारेमा संक्षिप्त जानकारी गराउँन चाहान्छु ।

आयआर्जन तर्फ बाखापालन फम सुदृढीकरण , बाखापालन खोर निर्माण , गाई भैसीको भकारो सुधार कार्यक्रम, स्थानीय कुखुरा खोर सुधार , टर्की कुखुरा फर्म , मासु पसल सुधार, डालेघाँस नर्सरी स्थापना, दुध डरी, डी फ्रीज खरीद र भवन निर्माण वडा नं ४ मा भएको छ साथै हाडहाडेमा पशु बाँजोपन निवारण स्वास्थ्य शिविर संचालन भएको छ ।

खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ यस चालु आर्थिकमा ४५ वटा खानेपानी योजनाहरु संचालन रहेकोमा लिफ्ट खानेपानी ८ वटा संचालन मध्ये ३ वटा लिफ्ट खानेपानी क्रमागतमा रहेका छन् । साथै एक घर एक धारा कार्यक्रमबाट ४५० घरधुरी लाभान्वित भईसकेका र अरु बाकी घरधुरीको लागि योजना संचालनमा रहेका छन् ।

खेलकुद तर्फ यस चालु आर्थिक वर्षमा ३ वटा खेलमैदान निर्माण कार्य सम्पन्न भएका छन् ।
संस्कृति प्रवर्द्धन तर्फ यस चालु आर्थिक वर्षमा १० वटा योजनाहरु संचालन तथा सम्पन्न भएका छन् ।

सडक तर्फ यस चालु आर्थिक वर्षमा ५५ वटा योजनाहरु संचालन भएका छन् जस मध्ये ७ योजनाहरु क्रमागत योजना रहेका छन् ।
सिंचाई तर्फ यस चालु आर्थिक वर्षमा साना ठुला गरि ३७ वटा योजना सम्पन्न भएका छन् ।
यस चालु आर्थिक वर्षमा १, २,४ र ७ वडाका वडा कार्यालय भवनहरु तारवार गरिएकोछ । गाउँपालिकाको सभाहल भवन र शौचालय निर्माण तथा रेडियो संचालन भवन निर्माणाधिन रहेकोछ । त्यस्तै धुर्कोट गाउँपालिका भित्र रहेका खरका छानालाई विस्थापित गर्ने कार्यक्रम नियमिति संचालन भईरहेका छन् ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु । बजेटका उद्देश्यहरु निम्न अनुसार प्रस्तुत गरेकोछु ।

क) धुर्कोट गाउँपालिका भित्रमा बसोबास गर्ने सम्पूण नागरिकका मौलिक हककोरुपमा जीवनयापनका न्यूनतम आधारभूत आवश्यकताहरु संबोधन गर्ने,
ख) साधन , स्रोत र क्षमताको उच्चतम उपयोग गरि समृद्ध मानविय विकास गर्ने ।
ग) सामाजिक, भौतिक र आर्थिक विकास गरि समृद्ध धुर्कोट निर्माण गर्ने ।

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को बजेटका प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु । बजेटका प्राथमिकताहरु निम्न अनुसार प्रस्तुत गरेकोछु ।

- गरिबी न्यूनीकरण रोजगारी सिर्जना र आयआर्जन वृद्धिमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने ।
- स्थानीय स्रोत साधन, श्रम, सीप र प्रविधिमा आधारित ।
- जनसहभागिता अभिवृद्धि गर्ने ।
- संस्कृति र पहिचानको प्रवर्द्धन गर्ने ।

- सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सुशासनमा योगदान पऱ्याउने ।
- क्रमागत उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल दिने ।
- आन्तरीक राजस्व वृद्धि र परिचालनमा योगदान पऱ्याउने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व.०७५।७६ का लागि धुर्कोट गाउँपालिकाको अनुमानित आय व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न गईरहेको छु :

आयतर्फ : संघीय सरकार बाट वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. ८ करोड ३३ लाख, शसर्त अनुदान रु. १६ करोड ७६ लाख, संघीय सरकारबाट राजश्व बाडफाड बाट रु. ५ करोड ८९ लाख, प्रदेश सरकार बाट वित्तीय समानीकरण अनुदान रु. ४० लाख ९६ हजार, शसर्त अनुदान (पुजीगत) रु.९६ लाख, प्रदेश सरकारबाट राजश्व बाडफाड बाट रु.४५ लाख ९५ हजार ,आन्तरिक राजश्वबाट रु.२५ लाख र गत आ.व २०७४/०७५ को वैंक मौज्दात (अनुमानित) रु १ करोड रुपैया गरी जम्मा आय ३४ करोड ५ लाख ९१ हजार रुपैया रहेको छ ।

व्यय तर्फः
चालु खर्चः विषयगत कार्यालयको सशर्त अनुदान **१६ करोड ७६ लाख** रुपैयाँ, गाउँपालिकाको चालुखर्च ४ **करोड २० लाख ७२ हजार रुपैया गरी जम्मा रु. २० करोड ९६ लाख ७२ हजार विनियोजन गरेको छु ।**
पुजीगत खर्च : समष्टिगत पूँजिगत खर्च **१३ करोड ९ लाख १९ हजार रुपैयाँ** गरि जम्मा व्यय **३४ करोड ५ लाख ९१ हजार रुपैया र**हेको छ ।
सभाध्यक्ष महोदय,
अब म यस बजेट बक्तव्यमा भएका मुख्य मुख्य योजनाहरुलाई साराशंमा उल्लेख गर्न चाहन्छु ।
विकास कार्यलाई दिगो, व्यवस्थित र टिकाउ बनाउनका लागि सर्वप्रथम गौरवका आयोजना तर्फ रु १ करोड ४१ लाख, गत आ.ब २०७४/०७५ मा सम्पन्न हुन नसकेका क्रमागत योजना तर्फ रु. १ करोड ४० लाख, संघ, प्रदेश तथा विभिन्न दातृ निकाय सँग साझेदारीका लागि रु **६५ लाख,** गाउँपालिका भित्रका पूर्वाधारहरुको मर्मत संभारका लागि **मर्मत संभार कोष रु १९ लाख , कन्टिन्जेन्सी रु २५ लाख , आर्थिक विकास** विना विकासको परिकल्पना गर्न सकिदैन । विकासको मेरुदण्ड भनेकै अर्थतन्त्रको सुद्धढीकरण हो । कृषि,उद्योग तथा वाणिज्य,पर्यटन,सहकारी र वित्तिय क्षेत्र आर्थिक विकासका विविध क्षेत्र हुन् । यि क्षेत्रहरुको विकासका लागि **आर्थिक विकास तर्फ १ करोड ४४ लाख २६ हजार** रुपैयाँ छुट्याएको छु । भौतिक विकास र सामाजिक विकासलाई समानान्तर ढङगबाट अघि बढाउन सकिएन भने सन्तुलित विकास हाँसिल गर्न सकिदैन । साथै सामाजिक विकासले सम्पूर्ण विकास कार्यलाई संस्थागत गर्ने कार्य गर्दछ । त्यसैले **सामाजिक विकास तर्फ २ करोड ५७ लाख १२ हजार** रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु । विकासका आधारभूत पूर्वाधारहरुलाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने हुन्छ । यहि मान्यतालाई आधार मानेर **पूर्वाधार विकास तर्फ ३ करोड १२ लाख ७७ हजार** रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु । पूर्वाधार विकास अन्तर्गत स्थानीय सडक,सिचाई,भवन तथा सहरि विकास,उर्जा लघु तथा साना जलविद्युत र सञ्चार क्षेत्रका योजनाहरु समेटिएका छन् ।
हाम्रा हरेक क्रियाकलाप वातावरणमैत्री हुनेछन् भनि नीती तथा कार्यक्रममा पनि उल्लेख गरिएको छ । वातावरणमैत्री दीगो विकासलले मात्र टिकाउ र प्रतिफलमूलक हुन्छ । वातारण क्षेत्रका वन तथा भु संरक्षण, जलाधार संरक्षण,वातावरण संरक्षण,जलवायु परिवर्तन,फोहोरमैला तथा ढल व्यवस्थापन तथा विपद व्यवस्थापन लगायतका लागि **वन, वातावरण तथा विपद ब्यवस्थापन तर्फ ४९ लाख ४२ हजार रुपैयाँ** विनियोजन गरेको छु ।
संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र शुसासन मार्फत लोकतन्त्रहरुको लाभहरुको आधिकारिक वितरण गर्दै नागरिकमुखि सेवा प्रदान गर्न सकिएमा संस्था प्रति नागरिकको अपनत्व विकास हुन्छ भन्ने विश्वास लिइएको छ । दैनिक सेवा

प्रवाहका कार्यहरुलाई सहज सरल र व्यवस्थित बनाउन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरु अनलाईन प्रणालीमा लैजान तथा न्यायिक कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गर्न, जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृदि गर्न **सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ १ करोड ५५लाख ६२ हजार रुपैयाँ** विनियोजन गरेको छु ।

अन्त्यमा, आ.व २०७५/०७६ को बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न सहयोग गर्नुहुने सम्पुर्ण जनप्रतिनिधिहरु,राजनीतिक दलहरु, कर्मचारीहरु, शिक्षक, वुद्धिजिविहरु,आम नागरिक, सुरक्षाकर्मी लगायत पत्रकार ज्यू हरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।।।

शिव बहादुर खत्री
उपाध्यक्ष
धुर्कोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बर्वोट, गुल्मी